

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Svar på unntakssøknad: Folkehelseinstituttet (FHI) – søknad om unntak fra SRS 10 for koordinatormidler

Vi viser til Helse- og omsorgsdepartementets (HODs) unntakssøknad på vegne av Folkehelseinstituttet (FHI) av 10. januar 2022, om unntak fra kravene i SRS 10 Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer til virksomheten, samt overføringer til og fra staten punkt 23 om balanseføring av midler virksomheten mottar som prosjektkoordinator. Vi viser også til møte med FHI 26. januar 2022 og telefonsamtale 4. februar 2022.

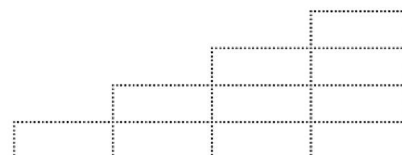
Begrunnelse for søknaden

Det opplyses om at Riksrevisjonen våren 2021 hadde kommentarer til FHIs balanseføring (mellomværende med statskassen) av midler mottatt fra Forskningsrådet der FHI var koordinator. Riksrevisjonen mente at det var adgang til å gjøre dette kun dersom midlene kom fra EU og ikke fra Forskningsrådet. I dialogen med Riksrevisjonen viste FHI til veileder til kontoplan og SRS 10, som angir at midler mottatt som koordinator skal balanseføres. FHI var i kontakt med DFØ. FHI opplyser videre at tilbakemeldingen fra DFØ innebærer at midler fra Forskningsrådet skal behandles forskjellig i statsregnskapet (inntektsføres og utgiftsføres) og i virksomhetsregnskapet (balanseføres). FHI opplyser at dette er en uheldig situasjon som medfører en god del merarbeid hvis det skal etterleves.

FHI opplyser at deres faglige synspunkt er at midler mottatt som koordinator burde vært behandlet likt uavhengig av om midlene kommer fra EU eller Forskningsrådet. FHI mener at da må bestemmelsene i pkt. 3.6.2 og 3.6.3 endres. Inntil det eventuelt skjer, ønsker FHI å kunne behandle midler mottatt fra Forskningsrådet likt i kontantregnskapet og i SRS.

FHI opplyser at bestemmelsen i SRS 10 punkt 23 medfører merarbeid, siden det innebærer at inntekts- og utgiftsføringen først må reverseres, og deretter må inn- og utbetalingene overføres til balansen i egne SRS-posteringer.

På bakgrunn av dette søker HOD på vegne av FHI om unntak fra SRS 10 punkt 23 om balanseføring av midler FHI mottar fra Forskningsrådet på vegne av samarbeidspartnere som prosjektkoordinator, slik at midlene blir bruttoført. HOD søker om unntak inntil harmonisering mellom bestemmelsene og statlige regnskapsstandarder, samt regnskapsmessig løsning, er besluttet

av DFØ.

DFØs vurdering av søknaden

Rapportering til statsregnskapet

FHI er koordinator i prosjekter der midler kommer fra EU og fra Forskningsrådet. Bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene) skiller på om det forvaltes midler for private og internasjonale organisasjoner eller ikke, jf. bestemmelsene punkt 3.6.2.

Det er vår vurdering at Forskningsrådet ikke er en privat organisasjon. Etter bestemmelsene skal derfor midler som mottas og utbetales i prosjekter der FHI er koordinator for midler mottatt fra Forskningsrådet behandles etter de vanlige reglene, det vil si de skal rapporteres til statsregnskapet brutto som inntekt og utgift.

EU er etter vår vurdering en internasjonal organisasjon etter bestemmelsene punkt 3.6.2. Behandling av midler fra EU er dessuten spesialregulert i punkt 3.6.3 (midler i valuta kan oppbevares på valutakonto uten at det behøver å søkes om unntak). Etter bestemmelsene skal midler som mottas og utbetales i prosjekter der FHI er koordinator for midler mottatt fra EU, rapporteres som en del av mellomværende med statskassen.

Når det gjelder rapportering til statsregnskapet er altså bestemmelsene slik å forstå når virksomheten er prosjektkoordinator og skal videreformidle midler til samarbeidspartnere i prosjektet:

- Er prosjektet helt eller delvis finansiert av EU skal midler som oppbevares i norske kroner inngå på virksomhetens oppgjørskonto i Norges Bank og i rapporteringen til statsregnskapet som del av mellomværende med statskassen. Midler som står på valutakontoer, inngår ikke på virksomhetens oppgjørskonto i Norges Bank, men midlene og forpliktelsen knyttet til disse skal inngå i mellomværende med statskassen.
- Er prosjektet finansiert av Forskningsrådet skal koordinatormidler som mottas og videreformidles til samarbeidspartnere rapporteres brutto som inntekt og utgift til statsregnskapet.

Behandling i virksomhetsregnskapet

FHI fører sitt virksomhetsregnskap etter de statlige regnskapsstandardene (SRS). SRS 10 *Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer til virksomheten, samt overføringer til og fra staten* slår i punkt 23 fast at overføringer som virksomheten mottar på vegne av andre som prosjektkoordinator ikke skal inntektsføres, men balanseføres i påvente av videreformidling til andre. I motsetning til bestemmelsene skiller SRS 10 altså ikke på om midlene kommer fra private og offentlige organisasjoner eller ei.

Vurdering

Midler virksomhetene mottar fra Forskningsrådet som prosjektkoordinator og som skal videreformidles til samarbeidspartnere, skal behandles forskjellig i rapporteringen til statsregnskapet (rapporteres som inntekt og utgift) og i virksomhetsregnskapet (balanseføres).

Etter det vi har forstått har FHI i sitt regnskap for 2021, inntektsført hele beløpet fra Forskningsrådet og ikke skilt i regnskapet på om midlene er til bruk i FHI som prosjektdeltaker, eller koordinatormidler for videreformidling til samarbeidspartnere. Denne informasjonen ligger utenfor regnskapssystemet.

DFØ understreker viktigheten av at FHI må ha god kontroll over midler som er mottatt for videreformidling til andre, selv om dette ikke er lagt inn i regnskapssystemet for regnskapsåret 2021. Det vil være tilstrekkelig å gjøre en samlet postering i kontospesifikasjonen ved årsslutt, for å oppfylle kravet i SRS 10 om å balanseføre tilskudd og overføringer som virksomheten mottar på vegne av andre som prosjektkoordinator (punkt 23). Denne posteringen skal ikke påvirke rapporteringen til statsregnskapet. DFØ mener inntektsføringen bør korrigeres ved å debitere relevant konto i kontoklasse 3 Salgs- og driftsinntekt og kreditere konto 299 Annen kortsiktig gjeld med det beløp som tilsvarer midler som er mottatt for utdeling til samarbeidspartnere. Tilsvarende må konto 299 Annen kortsiktig gjeld debiteres og relevant konto i kontoklasse 6-7 Annen driftskostnad krediteres med det beløp som er midler videreformidlet til samarbeidspartnere. Da vil kontoklasse 3 Salgs- og driftsinntekt kun vise inntekter til FHI som prosjektdeltaker, og kontoklasse 6-7 Annen driftskostnad vil ikke blåses opp av midler som FHI som prosjektkoordinator har videreformidlet til samarbeidspartnere. Midler som FHI har mottatt for utdeling til samarbeidspartnere, men som ennå ikke er videreformidlet, vil fremgå som annen kortsiktig gjeld i balansen.

I dialogen med FHI har det kommet frem at det jobbes med å fremskaffe tallgrunnlaget for koordinatormidlene, som viser oversikt over hvor mye som er mottatt fra Forskningsrådet og hvor mye som er videreformidlet til samarbeidspartnere. Fordi denne fordelingen ikke fremgår direkte av regnskapet for 2021, har vi fått opplyst at det har vært tidkrevende for FHI nå i ettertid å gjennomgå alle prosjektene for å finne denne informasjonen for 2021. Det har også vært behov for å avklare regnskapsføringen med DFØ. Det har resultert i at FHI har stengt regnskapet for 2021 før endelige avklaringer har vært på plass.

DFØ vektlegger at det vil være veldig tidkrevende å åpne regnskapet igjen, for å gjøre posteringen omtalt ovenfor slik at virksomhetsregnskapet viser koordinatormidler mottatt for videreformidling til andre som annen kortsiktig gjeld. Videre vektlegger DFØ at FHI må ha god kontroll over midler som er mottatt for videreformidling til andre, og at dette er relevant informasjon for regnskapsleser. Ved et unntak fra SRS 10 *Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer til virksomheten, samt overføringer til og fra staten* punkt 23, må det opplyses i note til virksomhetsregnskapet etter SRS, om andelen av midlene inntektsført som koordinatormidler som skal videreformidles til samarbeidspartnere. Tilsvarende må det opplyses i note om andelen av driftsutgiftene som er koordinatormidler som er videreformidlet til samarbeidspartnere.

Vi har i møte med FHI 26. januar 2022 fått opplyst at FHI fra 2022 vil endre interne rutiner slik at de følger både økonomiregelverket punkt 3.6 og SRS 10 *Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer til virksomheten, samt overføringer til og fra staten* punkt 23. Det er derfor slik vi ser det kun behov for unntak for regnskapsåret 2021.

Konklusjon – unntakssøknaden innvilges

DFØ har vurdert søknaden om unntak med hjemmel i reglement for økonomistyring i staten § 3 første ledd. DFØ er delegert myndighet til å fastsette unntak i instruks fra Finansdepartementet. DFØ gir Folkehelseinstituttet unntak fra SRS 10 *Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer til virksomheten, samt overføringer til og fra staten* punkt 23 og gir tillatelse til at midler FHI mottar fra Forskningsrådet for utdeling til samarbeidspartnere i prosjekter der FHI har en koordinatorfunksjon kan bokføres og presenteres brutto som inntekter og utgifter i virksomhetsregnskapet etter SRS. Ved presentasjon av virksomhetsregnskapet må FHI i noten for driftsinntekter spesifisere inntekter mottatt for utdeling til andre (koordinatormidler). I noten for andre driftskostnader må midler videreformidlet til samarbeidspartnere spesifiseres. Unntaket gjelder for regnskapsåret 2021.

Vennlig hilsen

Björg Helene Holen
avdelingsdirektør

Grethe Haugerud Fredriksen
seksjonssjef

Kopi til: Riksrevisjonen

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift